Cena 30 hal.

Adres wydawnictwa Kraków, Stradom 13. Nr. telefonu 279. Konto czek. P. K. O. Nr. 174.455. — Listy i rękopisy należy przesyłać pod adresem redakcyi w Przywozie koło Mor. Ostrawy. — Adres Redakcyi i Administracyi dla Krakowa: Stradom 13. — Nakładem Galicyjskiej Spółki Wydawniczej w Krakowie.

Nowy Dziennik

Wychodzi codziennie, także w poniedziałki.

Cena 30 hal.

Prenumerata w Austro-Węgrzech, Krol. Polskiem i Niemczech: mieś. : K kwart. 20 K. W Krakowie mieś. 6.50, kwart. 19.50 K z odnoszeniem do domu mieś. 8 K, kwart. 24 K. Cena ogłoszeń: 15 h za 1 mm 1-szp. Prenumeratę ogłoszenia i przesyłki pieniężne przyjmuje Administracya w Przywozie koło Mor. Ostrawy. Tel. 211

Rok I. Poniedziałek, 4. listopada 1918. Nr. 116.

Zawieszenie broni podpisane.

Komunikat sztabu generalnego.

Wiedeń, 3. listopada. BK. Urzędowo donoszą:

Wojska nasze na włoskiej widowni boju zastanowiły kroki nieprzyjacielskie na podstawie zawartego zawieszenia broni.

Ogłoszenie warunków zawieszenia broni następuje oddzielnie.

Warunki zawieszenia broni.

Wiedeń, 3. listopada. BK. Urzędowo donoszą: Postawione przez Włochów warunki zawieszenia broni brzmią:

Warunki terytoryalne:

1. Natychmiastowe zastanowienie kroków wojennych na lądzie, morzu i w powietrzu.

2. Zupełna demobilizacya Austro-Węgier i natychmiastowe wycofanie wszystkich oddziałów, operujących na froncie od morza Północnego do Szwajcaryi. Na obszarze Austro-Węgier ogranicza się w ramach granicy pod 3. ustanowionej, siłę zbrojną austro-węgierską do maksimum 20 dywizyi stanu pokojowego przed wojną. Połowa całego materyału artyleryi, dywizyi i korpusów, jakoteż odpowiednie uzbrojenie, począwszy od wszystkiego, co się znajduje na obszarach ewakuowanych przez Austro-Węgry, zostaje zebrana w jednym punkcie, który oznaczy koalicya i Stany Zjednoczone celem wydania koalicyi i Stanom Zjednoczonym.

3. Ewakuacya wszystkich obszarów od początku wojny przez Austro-Węgry siłą zbrojną zajętych i wycofanie wojsk austr.-węgierskich aż do terminu mającego się oznaczyć przez główno-dowodzących sił koalicyi na poszczególnych frontach następująco oznaczoną linię: Od szczytu Umbrail aż na północ do przełęczy Stylfskiej idzie ta linia wzdłuż grzbietu Alp retyckich, aż do źródła Adygi i Eisachu, przez góry Reschen i Brenner na wzgórza Adygi i Ciller. Linia zwraca się ku południowi, przekracza góry Toblach i ciągnie się do obecnej granicy Alp karnijskich. — Następnie idzie do granicy góry Tarvis, przez tę górę do działu wód Alp julijskich przez przełęcz Predil, Mangart, Tricorno i dział wód przełęczy Bodbrdo, między Podlanią a Adryą. Z tego punktu zwraca się linia w kierunku południowo-wschodnim ku Śnieżce, z wyjątkiem doliny Sawy z dopływami. Ze Śnieżki spada linia ku wybrzeżu, tak, że Casina Mattuglio i Volosca włączone są do obszaru ewakuowanego. Również trzyma się linia obecnej administracyjnej granicy prowincyi Dalmacyi. Na północy obejmować będzie Lissarica i Tribani, na południu linię, która na wybrzeżu zaczyna się od Cap Blaca, zwraca się ku wschodowi w punktach, obejmujących wzgórza nad działem wód, tak że do ewakuowanych obszarów włączone są wszystkie doliny i biegi rzek, które spadają ku Sebenico, jakoteż Cikola, Czerka, Putisnik i ich dopływy. Obejmować też będzie wszystkie wyspy leżące na północ i na zachód od Dalmacyi: Brenuda, Selve, Ulbo, Cearda, Maon, Bago i Pontadura, na północy aż na południe od Seledy, z włączeniem St. Andea, Bozi, Lissa, Lessina Torcola, Curzola, Ozza. Lagosta jakoteż okoliczne wysepki i Bellagossa, z wyjątkiem wysp Tirona, Grande, Ipiccola, Pus, Sola i Brazza. Wszystkie opróżnione obszary zostają zajęte przez wojska mocarstw koalicyi i Stanów Zjednoczonych. Przytem pozostać ma na miejscu cały materyał wojskowy i kolei, który znajduje się na opróżnionych obszarach. Wydanie tego całego materyału (włącznie z zaopatrzeniem w węgiel) mocarstwom koalicyi i Stanom Zjednoczonym wedle specyalnych na rozmaitych frontach nastąpić mających poleceń naczelnych komenderujących wojsk sprzymierzonych mocarstw. Nie śmią nastąpić żadne zburzenia ani plandrowanię, ani nowe rekwizycye ze strony mocarstw nieprzyjacielskich, na obszarach przez nieprzyjaciela mających się opróżnić albo mających być obsadzonymi przez siły sprzymierzonych mocarstw.

4. Sprzymierzeni będą mieli a) zupełną swobodę ruchów dla swoich wojsk, na każdej drodze albo kolei, albo drodze wodnej obszaru austr.-węgierskiego i użycia potrzebnych austr.-węgierskich środków transportowych, b) prawo obsadzenia sprzymierzonemi siłami wszystkich strategicznych punktów w Austro-Węgrzech na czas uznany za potrzebny przez mocarstwa koalicyi, w celu zamieszkania tamże albo utrzymania porządku, c) prawo rekwizycyi za gotówką na korzyść sprzymierzonych wojsk, gdziekolwiek się te znajdują.

5. Całkowity wymarsz wszystkich wojsk niemieckich w przeciągu 15 dni nietylko z frontu włoskiego i bałkańskiego, lecz także z całego terytoryum Austro-Węgier i internowanie wszystkich wojsk niemieckich, które do tego dnia nie opuszczą Austro-Węgier.

6. Prowizoryczny zarząd obszarami opróżnionymi przez Austro-Węgry zostanie oddany władzom lokalnym pod kontrolą komendantów stacyjnych sprzymierzonych wojsk okupacyjnych.

7. Natychmiastowe odesłanie do domu bez wzajemności wszystkich jeńców i internowanych poddanych mocarstw koalicyi, oraz ludności wydalonej ze swoich miejsc zamieszkania, wedle warunków, które sprzymierzeni naczelni komenderujący na rozmaitych frontach ustanowią.

8. Pozostali w obszarze ewakuowanym chorzy i ranni muszą być pielęgnowani przez personal austro-węgierski, wobec czego należy potrzebny materyał leczniczy zostawić na miejscu.

Warunki na morzu.

1. Natychmiastowe zastanowienie wszelkich kroków wojennych na morzu i dokładne podanie miejsca pobytu i ruchu wszystkich okrętów austro-węgierskich. Zawiadamia się neutralnych, że ruch okrętowy marynarki wojennej i handlowej koalicyi i sprzymierzonych mocarstw jest wolny na wszystkich wodach lądowych, przyczem nie porusza się kwestyi neutralności.

2. Oddanie mocarstwom koalicyi i Stanom Zjednoczonym 15 austryackich łodzi podwodnych, które zostały zbudowane od roku 1910 do r. 1918 i wszystkich niemieckich łodzi podwodnych, które się znajdują na wodach austr.-węgierskich, albo tam dostać się mogą. Zupełne rozbrojenie i demobilizacya wszystkich innych austro-węgierskich łodzi wojennych, które muszą zostać pod strażą mocarstw koalicyjnych i Stanów zjednoczonych.

3. Oddanie mocarstwom koalicyjnym i Stanom zjedn. celem obsadzenia 3 okrętów wojennych, 3 lekkich krążowników, 9 kontrtorpedowców, 1 składacza min, 6 monitorów dunajowych wraz z uzbrojeniem i żywnością. Wszystkie inne okręty wojenne (włączając okręty rzeczne) muszą zostać zebrane w portach austryackich, które oznaczą Stany zjednoczone rozbrojenie. Zostaną one postawione pod straż mocarstw koalicyjnych i Stanów zjedn.

4. Wolność żeglugi dla wszystkich okrętów marynarki wojennej i handlowej mocarstw koalicyjnych i sprzymierzonych na Adryatyku, włączając wody terytoryalne, na Dunaju i jego dopływach, w obrębie obszaru Austro-Węgier. Koalicya i mocarstwa sprzymierzone otrzymują prawo usunięcia wszystkich min i zniszczenia wszystkich granic zamknięcia, których położenie musi im być podane. Celem zabezpieczenia swobody żeglugi na Dunaju mogą mocarstwa koalicyjne i Stany zjednoczone albo obsadzić albo zniszczyć wszystkie twierdze albo umocnienia obronne.

5. Utrzymanie blokady ze strony koalicyi i mocarstw sprzymierzonych pod obecnymi warunkami.. Okręty austro-węgierskie, które się natrafi na morzu, podlegają konfiskacie. Nienaruszone zostają wyjątki, które zostaną dopuszczone ze strony komisyi ustanowionej przez mocarstwa sprzymierzone i Stany zjednoczone. Zje-

6. Zjednoczenie i pozostawienie wszystkich sił zbrojnych napowietrznych marynarki w porcie oznaczonym przez mocarstwa koalicyjne i Stany zjednoczone.

7. Ewakuacya całego wybrzeża i wszystkich portów handlowych, które są obsadzone przez Austro-Węgry poza obrębem ich narodowego obszaru i pozostawienie całego pływającego materyału okrętowego, zapasów żywnościowych i środków nawigacyjnych wszelkiego rodzaju.

8. Obsadzenie przez mocarstwa koalicyi i Stany zjedn. wszystkich twierdz terytoryalnych i morskich i wysp urządzonych dla obrony Poli, jakoteż doków i arsenału.

9. Oddanie wszystkich okrętów handlowych, zabranych przez Austro-Węgry koalicyi i mocarstwom sprzymierzonym.

10. Zakaz wszelkiego niszczenia urządzeń albo materyałów przed ich opróżnieniem, oddaniem względnie zwrotem.

11. Zwrot wszystkich jeńców sprzymierzonych mocarstw, tak marynarki wojennej, jakoteż handlowej, którzy znajdują się w mocy Austro-Węgier, bez wzajemnego zobowiązania.

Do tego się zauważa, że powyższe warunki zawieszenia broni zostały przyjęte nie przesądzając przyszłego pokoju. Wychodzi się przytem z założenia, że punktów 4 a) (ląd) i punktu 4. (wody) nie należy tak rozumieć, że armie nieprzyjacielskie mogą wykorzystać swobodę ruchów do napadu na Niemcy. Jeśliby to założenie nie miało miejsca, musianoby przeciwko temu założyć protest.

Budowa państwa polskiego.

Polska nie walczy z koalicyą.

Kraków, 3. listopada. P. K. L. wysłała dziś telegram do armii w polu, ażeby polskie pułki zaprzestały działań wojennych przeciw koalicyi i pod wodzą swoich oficerów w zwartych szeregach powróciły do kraju przez Orlowę, Czacę i Bogumin.

P. K. L. żąda odesłania wojsk polskich z Węgier.

Kraków, 3. listopada. P. K. L. wysłała do węgierskiego prezydenta min. hr. Karolyiego telegram następującej treści:

Polska komisya likwidacyjna do Prezydenta min. hr. Karolyiego, Budapeszt. P. K. L. dla Galicyi i Śląska uprasza o natychmiastowe odesłanie wszystkich wojsk narodowości polskiej, z wykluczeniem wojsk ruskich, pod komendą oficerów do Galicyi zachodniej, na Orlowę i Czacę. Prezydyum P. K. L. Hr. Skarbek.

O marynarkę polską.

Kraków, 3. listopada. P. K. L. wysłała telegram do por. fregaty Aleksandra Seyba w Poli, ażeby w imieniu rządu polskiego podczas rozdziału marynarki starał się o interesy państwa polskiego.

O pomoc przeciw wojskom ruskim.

Kraków, 3. listopada. P. K. L. wysłała telegram iskrowy do koalicyi z zawiadomieniem, że bandy ruskie przy pomocy wojsk austryackich i ruskich opanowały wschodnią Galicyę i szerzą gwałt i pożogę. Z powodu tego P. K. L. prosi o przysłanie wojsk polsko-amerykańskich do Galicyi celem wstrzymania okrucieństw.

Gen. Aleksandrowicz komendantem wojsk polskich na Śląsku.

Cieszyn, 3. listopada. Komendantem polskiej siły zbrojnej na Śląsku wschodnim został mianowany generał Franciszek Aleksandrowicz, który był czynnym dotychczas w Mor. Ostrawie jako zastępca przewodniczącego komisyi zażaleń.

Rząd polski domaga się stanowczo uwolnienia Piłsudskiego.

Warszawa, 2. listopada. BK. Dzienniki poranne donoszą, iż w odpowiedzi na cesarski telegram [illegible] prezydent Świerzyński w odpowiedzi na cesarski telegram wysłał do kanclerza Rzeszy telegram, w którym podkreślił, iż rząd polski w tym tylko wypadku weźmie na się odpowiedzialność za spokój w kraju, i spokojną likwidacyę okupacyi, jeśli Piłsudzki zostanie zwolniony.

(W telegramie swoim, wystosowanym do rządu polskiego ks. Maks badeński zaznaczył, iż rząd niemiecki mógłby się zgodzić na uwolnienie Piłsudzkiego, gdyby brygadyer Piłsudzki porzucił wrogie stanowisko wobec władz okupacyjnych, które doprowadziło do jego usunięcia z Polski i gdyby z całą szczerością stanął na gruncie przestrzegania obustronnych interesów państwowych. Jest w mocy polskiego rządu przyczynić się do tego przez dostarczenie zarządowi okupacyjnemu takich dowodów, któreby mogły usunąć wątpliwości, zachodzące obecnie w kwestyi powrotu brygadyera Piłsudzkiego, ludzież przez objęcie za dalsze zachowanie się jego takich poręczeń i gwarancyi, których żądać ma prawo rząd niemiecki, dopóki, jako władza okupacyjna, ponosi odpowiedzialność za utrzymanie spokoju i porządku na terenie okupacyjnym.)

Gen. Zieliński w Krakowie.

Kraków, 3. listopada. Wczoraj wieczorem przyjechał do Krakowa gen. Zieliński, internowany dotąd w barakach szpitalnych w Koszycach.

Legion akademicki.

Kraków, 3. listopada. Wczoraj odbył się wiec ogólno-akademicki, na którym postanowiono utworzyć specyalny legion

akademicki i wezwać senat uniwersytetu do zamknięcia uczelni aż do końca zimowego półrocza. Pierwsze oddziały tego legionu rozpoczęły wczoraj służbę na dworcu kolejowym.

Straże obywatelskie i powiatowe.

Kraków, 3. listopada. P. K. L. wydała telegraficzne polecenie do wszystkich powiatów, aby tworzyły straże obywatelskie oraz powiatowe.

Zasiłki wojskowe wypłaca się dalej.

Kraków, 3. listopada. P. K. L. wydała telegraficzne polecenie do wszystkich starostw w Galicyi, aby w dalszym ciągu wypłacano zasiłki wojskowe aż do dalszego zarządzenia.

Sytuacya na Śląsku.

Kraków, 3. listopada. Jak nam donoszą, Śląsk cieszyński po porozumieniu z Czechami pozostał w rękach Rady Narodowej polskiej. Celem załatwienia kwestyi spornych, utworzono komisyę, złożoną z 4 Czechów i 4 Polaków. W W Boguminie urzędują władze polskie. W mieście panuje spokój. Na stacyi w Boguminie zatrzymano 400 wagonów węgla, o które toczą się pertraktacye z Węgrami, którzy prosili o odstąpienie tego węgla, jednak Rada Narodowa na to się nie zgodziła, ponieważ węgiel był przeznaczony dla Galicyi.

Objęcie kolei północnej na Śląsku przez krakowską dyrekcyę kolejową.

Kraków, 3. listopada. P. K. L. poleciła dyrekcyi kolei w Krakowie objęcie szlaków dotychczasowej kolei północnej, położonych w Galicyi i w obrębie granic tej części kraju śląskiego, która wejdzie w skład państwa polskiego. Inspektorat kolei północnej zostaje wcielony do krakowskiej dyrekcyi kolejowej.

Niemcy i Czechy

Praga, 3. listopada. BK. Czesko słowackie biuro prasowe donosi, Niemiecki konsul generalny bar. Gebsattel zjawił się dziś ponownie w prezydyum Narodniho wyboru, gdzie oficyelnie oświadczył, że rząd państwa niemieckiego uznaje samodzielne państwo czesko-słowackie i będzie mu przychylnie, powitać jak najprędzej posa państwa czesko słowackiego w Berlinie.

Kramarz prezydentem republiki czeskiej.

Berno szw., 3. listopada. Tel. wł. Kramarz oświadczył wobec współpracownika Petit Parisien, że pogłoski, jakoby korona czeska była przeznaczona dla ks. Hohenberg, są nieprawdziwe. Czechy chcą republiki. Dążą ścisłego połączenia z Kroacyą. Sam też oświadczył, że Kramarz będzie pierwszym prezydentem rzeczypospolitej czeskiej.

Konstytucya czeska.

Praga, 2. listopada. BK. Czecho-słowackie biuro prasowe. Wydział narodowy odbył dzisiaj narady, które trwały do północy. Dr. Pantuczek referował o 7 prowizorycznych ustawach, które jednomyślnie przyjęto po dłuższej dyskusyi. Ponadto uchwalono trzy projekty ustawowe komisyi kostytucyjnej. — Wszystkie te ustawy i zarządzenia zostaną wkrótce opublikowane. — Odnoszą się one do powołania do życia dziennika ustaw państwowych, dalej do urządzenia władz centralnych trybunału administracyjnego, najwyższego trybunału sądowego i stanu do organizacyi sądów zwyczajnych, nominacyi personału dla trybunału administracyjnego w Pradze. Ponadto znosi się wszelkie konfiskaty majątku, wynikłe z procesu, wytoczonego o zdradę stanu. W końcu uchwalono jednomyślnie wydać 8. listopada szeroką amnestyę dla osób cywilnych i wojskowych.

Nie było tajnego traktatu

Londyn, 2. listopada. BK. Reuter. Urząd spraw zagranicznych jest upoważniony do oświadczenia, iż przypuszczenia, jakoby zawieszenie broni z Turcyą stało w związku z jakimkolwiek innym tajnym traktatem politycznym, nie odpowiadają prawdzie.

Rady żołnierskie we Wiedniu.

Wiedeń, 3. listopada. BK. Dziś odbyły się we wszystkich ubikacyach wojskowych wybory do Rady żołnierskiej. Każdy oddział wybierał dwóch radnych żołnierskich, którzy przekażą skargi żołnierzy sekretarzowi stanu dla armii.

Niemiecko-austryacki wojskowy Urząd państwowy.

Wiedeń, 3. listopada. BK. Urzędowo donoszą: Niemiecko-austryacki Urząd państwowy dla wojskowości urządził się dzisiaj w gmachu ministerstwa wojny, zastrzegając prawo własności wszystkim innym narodom. Nowy sekretarz stanu zadzierzgnął już kontakt z innymi oddziałami kierowniczymi i z ich pomocą dokonuje organizacyi niemiecko-austryackiego wojska. Dotychczasowe wspólne ministeryum wojny nie urzęduje więcej w dawnym swoim charakterze jako najwyższa instancya wojskowa, lecz tylko jako wspólna instancya likwidacyjna, służąca interesom wszystkich uczestniczących narodów. Jako taka stara się ona o planowe przekazanie całej wojskowości poszczególnym narodowym tworom państwowym.

Rząd parlamentarny w Niemczech.

Berlin, 3. listopada. BK. Jak „Reichspost" donosi, zostali ostatecznie mianowani członkowie sejmu Rzeszy Scheidemann, Groeber, Erzberg i Naumann, sekretarzami stanu, Bauer sekretarzem stanu państw. urzędu pracy, Trimborn sekretarzem stanu urzędu spraw wewnętrznych, Dr. David podsekretarzem stanu w urzędzie spraw zagranicznych, Giebers podsekretarzem stanu w państw. urzędzie pracy a Robert Schmidt podsekretarzem stanu w wojennym urzędzie aprowizacyjnym. Według urzędowego ogłoszenia będzie gabinet wojskowy, podporządkowany ministerstwu wojny.

Komunikat niemiecki.

Berlin, 3. listopada. Biuro Wolffa donosi z wielkiej kwatery głównej:

We Flandryi wycofaliśmy wojska stojące nad Lys, w związku z nowym frontem nad Skaldą na Gandawę. Wczoraj nie było czynności potyczkowej z przeciwnikiem. Na północny zachód od Oudenarde i koło Tourny odparto częściowe ataki nieprzyjacielskie. Koło i na południe od Valenciennes kontynuowali Anglicy swoje gwałtowne ataki. W walkach przedpołudniowych wyparli nas koło Saultain i usadowili się w Presseau. Villerpol utrzymaliśmy mimo kilkakrotnych ataków. Ataki poprowadzone ponownie popołudniu na wschód od Valenciennes rozbiły się. Na zachód od Landrecies odparliśmy częściowe ataki przeciwnika. Gdzie nieprzyjaciel wtargnął, wyparły go zaraz oddziały cyklistów.

Front armii niem. nast. tronu i Gallwitza.

Na zachód od Ouies pozostał częściowy atak przeciwnika bez skutku. Francuzi po ciężkich stratach, które ponieśli w bitwie na froncie Aisny 1. listopada, nie kontynuowali wczoraj swoich wielkich ataków. Ograniczyli się do ataków częściowych na wschód od Banogne, koło Neufvillers et Day Teron, które odparliśmy w częściowem kontrnatarciu. Włamanie się Amerykanów na zachód od Mozy spowodowało nas do cofnięcia frontu między Aisną i Champignieul. Na linii Quadre Champ Bouzany wywiązały się walki na przedpolach.

Na zachód od Mozy kontynuowali Amerykanie swoje ataki. Koło Tuilly i poza Villers-devant-Dun zyskali cośkolwiek na terenie. Zresztą zostali odparci. Gwałtowne walki na przedpolach na zachód od Mozy.

I. gen.-kwatermistrz Groener.

Żydowska Rada Narodowa w państwie niemiecko-austryackiem.

Wiedeń, 3. listopada. Tel. wł. Żydowskie biuro korespondencyjne we Wiedniu donosi: Żydowska Rada narodowa ukonstytuowała żydowski Wydział narodowy dla państwa austro-niemieckiego, którego zadaniem jest zastępowanie narodowych interesów mniejszości żydowskiej w niemieckiej Austryi. Liczni oficerowie i żołnierze żydowscy stawili się do dyspozycyi Rady narodowej, która wejdzie w porozumienie z rządem niemiecko-austryackim celem uzyskania korzystnego współdziałania dla dobra nowego państwa.

Wczoraj wieczorem w sali „Bayrischer Hof" odbyło się zgromadzenie żydowskich oficerów i żołnierzy, zwołane przez żydowską Radę narodową. W zgromadzeniu tem uczestniczyło około 2000 żołnierzy żydowskich. W miejsce rozetek nosili żołnierze narodowe odznaki biało-niebieskie. Zgromadzenie zagaił nadinżynier Robert Stricker, który powitał zebranych żołnierzy żydowskich, przyczem wskazał na doniosłe zadania chwili. Por. Dr. Plaschkes powitał w imieniu żydowskich żołnierzy nowo-powstałe państwa narodowe, przyczem podkreślił, iż **zanim żołnierze żydowscy złożą przysięgę nowopowstałemu państwu, musi ono rozwiać wszelkie wątpliwości co do równouprawnienia narodowego. Oświadcza dalej, iż żydowska Rada,** która jest jedyną i wyłącznie powołaną reprezentacyą żołnierzy żydowskich, wejdzie w porozumienie z niemiecko-austryacką Radą narodową i zanim nie uzyska uznania narodowości [illegible] żydowskich, żołnierze żydowscy nie złożą przysięgi. Poseł dr. Straucher wezwał żołnierzy żydowskich, by zwartym szeregu stanęli za żydowską Radę narodową. Poczem przemówił soc. dem. podpor. Grossmann, którego mowa wywołała żywiołowy sprzeciw zgromadzonych.

Następnie inwalida, udekorowany złotym medalem waleczności, nadpor. Walla, przestrzegał żydowskich żołnierzy przed połączeniem się z czerwoną gwardyą.

Po licznych mowach przyjęto rezolucyę, w której żołnierze żydowscy oświadczają, iż stawiają się do dyspozycyi żydowskiej Rady narodowej jako jedynej reprezentacyi żydowstwa w niemieckiej Austryi. Dalej domagają się rezolucyą prawnie zagwarantowanej siedziby w Palestynie dla narodu żydowskiego, a nadto uznania w nowem państwie narodowości żydowskiej i przyznania Żydom narodowych praw mniejszości.

KRONIKA.

Kraków, 4. października

— **Polska Komisya likwidacyjna.** Pełne posiedzenie komisyi likwidacyjnej odbędzie się dziś tj. 4. bm. w sali Rady m. Krakowa. Jak wiadomo, pełne posiedzenie Kom. Likw. miało być zwołane do Lwowa, jednakże z powodu ostatnich wydarzeń w Galicyi wschodniej posiedzenie odbędzie się w Krakowie.

— **Połączenie Kraków—Praga.** Kraków uzyskał bezpośrednie telegraficzne połączenie z Pragą.

— **Zabezpieczenie dworca kolejowego.** W dniu wczorajszym zaprowadził naczelnik stacyi kolejowej w Krakowie nadinsp. Stephan Straż kolejową dla zabezpieczenia dworca i magazynów kolejowych. Straż kolejowa złożona jest z 108 ludzi, uzbrojonych w karabiny, z czego 36 ludzi pełni służbę przez 12 godzin na zmianę.

Członkowie straży kolejowej odbierają przejeżdżającym do wschodniej Galicyi żołnierzom broń i mundury. Na dworcu osobowym i towarowym panuje obecnie znośny ład i porządek.

— **Zgromadzenie socyalistyczne** odbyło się wczoraj przedpołudniem pod przewodnictwem p. Misiołka. Referował poseł Daszyński który w dłuższem przemówieniu stwierdził ciężkie położenie stanu robotniczego z powodu trudności aprowizacyjnych, spowodowanych masowym wywozem, a ostatnio odcięciem od wschodniej części kraju. Mowca przedstawił konieczność drukowania banknotów, któreby miałyby kurs w całej Galicyi zachodniej. Następnie wezwał robotników do wstępowania do konsumów robotniczych. Przechodząc do położenia politycznego, wyraził mowca nieufność socyalistów do obecnego rządu warszawskiego, zamianowanego przez Radę Regencyjną.

W końcu odczytał poseł Daszyński rezolucyę swego stronnictwa, witającą bliski koniec wojny, wyrażającą radość z powodu powstania niepodległej i zjednoczonej Polski, oraz reasumującą żądania robotników objęcia komunikacyi, przemysłu górnictwa oraz poczty, zaprowadzenia 8-godzinnego dnia pracy i zapewnienia mandatów do instytucyi publicznych dla przedstawicieli stanu robotniczego.

W dyskusyi zabierali głos poseł Marek. Dr. Schwarz (imieniem partyi Poale-Syon), poczem zebrani w manifestacyjnym pochodzie udali się pod gmach Magistratu.

— **Zebranie żyd. młodzieży akademickiej U. J.** We wtorek dnia 5. bm. odbędzie się o godz. pół do 8. wieczorem w gmachu Rady wyznaniowej zebranie żyd. młodzieży akademickiej z porządkiem dziennym: »Sprawa żydowska w państwie polskiem w obecnej chwili.«

— **30 milionów koron będzie emitowanych asygnat kasowych** gminy m. Krakowa przy udziale Banku Kraj. i Banku Austro-węg.

— **5-proc. Bony kasowe polsk. pożyczki państwowej będą wkrótce** wydane, co wpłynie niewątpliwie na ściągnięcie banknotów do polsk. Kasy państwowej a tem samem ułatwi obieg banknotów. W sprawie tej odbyła się wczoraj w Prezydyum P. K. L. konferencya, w której wzięli udział miejscowi dyrektorowie finansowych instytucyi.

— **Komisarzem rządowym dla wszystkich instytucyi** finansowych i banków w Krakowie i w zach. Galicyi został z ramienia rządu polskiego dyr. Banku Kraj. Armółowicz.

— **Dyrektorem ekspozytury zakładu obrotu zbożowego** mianowała P. K. L. A. Bajdę, dotychczasowego kierownika oddziału K. U. G. Na następcę zaś powołano dra P. Berskiego, urzędnika Magistratu krak.

— **Uroczysty wieczór w Teatrze Powszechnym.** Dziś, w poniedziałek, odbędzie się uroczysty wieczór w Teatrze powszechnym z powodu przyłączenia wolnego Krakowa do Niepodległej, Zjednoczonej Polski. Na program wieczoru składają się produkcye chórów i orkiestry, przemówienie prof. J. Wiśniowskiego, przedstawienie Krakowiaków i górali z nowemi okolicznościowymi kupletami.

Ze względu na podniosłe wypadki chwili obecnej dyrekcya przygotowuje też na najbliższy okres seram następujące nowości: »Pieśń nad pieśniami« J. Wiśniowskiego. »Podjazd nieprzyjaciółki« Wł. Zaleskiego, »Obowiązek« Lavedana i »Alzacyę«, jedną z najgłośniejszych sztuk współczesnego repertuaru francuskiego. Wszystkie wymienione nowości są już w przygotowaniu i kolejno w najbliższym czasie wejdą na repertuar naszej sceny.

— **W Kollegium wykładów naukowych** (Rynek gł. A—B l. 39) odbędą się następujące wykłady: w poniedziałek 4 bm. Seminaryum Schopenhauera pod kierunkiem red. Kaz. Czapińskiego, we wtorek 5 bm. prof. dr. Józ. Flach: Psychologiczne podłoże rewolucyi rosyjskiej (bolszewizm).

— **Sprzeniewierzenie 425.000 koron.** Wczoraj w czeskim Banku Przemysłowym (Živnostenska) dokonano [illegible] znacznego, jak na krakowskie stosunki, sprzeniewierzenia. Woźny pomocniczy tego Banku, 23-letni Michał Ma[illegible] z Gilowic, wysłany wczoraj przed południem z Živnostenskiej do Banku austro-węgierskiego z czekiem na 425.000 koron, zrealizował ten czek ale w Živnostenskiej z pieniądzmi się nie pokazał.

Marszałek prawdopodobnie zbiegł poza Kraków.

Żydzi Obywatele!

Doba obecna, doba gwałtownych przewrotów politycznych i społecznych wymaga tężyzny ducha i ciała od każdego obywatela. Szczególnie my Żydzi, stojący w przededniu radykalnie dokonywujących się zmian w naszym narodzie, musimy duchowi naszemu stalowe dać na usługi muszkuły, zdrowe i silne organizmy, by podołały czekającym je uciążliwym zdaniom. Silne ramiona dadzą Wam nie tylko zdolność i wytrzymałość do realizacyi naszych zadań przyszłości ale i dziś już rękojmię pewności mienia i życia wobec mogących wyłamać się z pod karności obywatelskiej zbrodniczych szumowin.

W tym celu otwiera żydowskie Towarzystwo Gimnastyczne bramy dla szerokich mas ludności żydowskiej

Obywatele! Żydzi!

Dzieci Wasze, młode pokolenie od dawna już ćwiczy swe siły fizyczne na salach gimnastycznych naszego towarzystwa; — teraz na Was kolej, starsi ponad lat 18 — zapisujcie się tłumnie do żyd. Tow. gimn. Biuro przyjmujące wpisy urzęduje codziennie od godziny 10—12 i od 3 do 6 na sali gimn. w budynku Żyd. gminy wyzn. przy ul. Skawińskiej l. 2.

Żyd. Towarzystwo gimnastyczne.

Redaktor odpowiedzialny: Dr. Wilhelm Berkelhammer. — Drukarnia: »Austryacki nakład gazet« pod zarządem J. Stollego w Przywozie.